Novodobé šalandy v srdci plzeňského pivovaru slaví 20 let

25.3.2026 - | Plzeňský Prazdroj

Už 20 let si návštěvníci plzeňského pivovaru můžou posedět v unikátních prostorách šaland v historických ležáckých sklepích. Plzeňský Prazdroj tak symbolicky vrací život do míst, kde bývalo rušno už od počátku fungování pivovaru. Šalandy v minulosti sloužily sklepákům a dalším pracovníkům pivovaru k odpočinku, občerstvení i zábavě a byly umístěné blízko všech důležitých provozů.

„Šalanda byla odjakživa srdcem společenského života pivovarských dělníků. Právě zde se po večerech vyprávěly příběhy, zpívalo se, probíraly se novinky z okolí, domů se nespěchalo. Z dnešního pohledu bychom mohli říct, že se vlastně každý večer na šalandách odehrával takový malý pivovarský teambuilding. Pivovarští dělníci zde často hrávali mariáš a oblíbené šachy, vymýšleli nejrůznější soutěže, zábavu a především tmelili svou partu,“ říká s úsměvem **Rudolf Šlehofer, ředitel turismu Plzeňského Prazdroje.**

První opravdová šalanda v tehdejším Měšťanském pivovaru vznikla v roce 1844. Provizorní prostory pro šalandy fungovaly v pivovaru ale již od roku 1842. Zařízeny byly původně několika prkennými lůžky, takzvanými palandami. Obyvatelé šalandy mívali k dispozici také sporák s nádobami na vaření a ohřívání jídla, dále žlab k mytí nádobí. Uprostřed místnosti stály stoly, kolem skříně na nádobí a šatstvo dělníků. Na počátku 20. století se šalandy stavěly ve velkém – pro sladovníky, topiče, strojníky i bednáře.

Pivovarská pamětní kniha z roku 1892 přibližuje, že v pivovaru bylo v tu dobu zřízeno již 12 šaland. Jedna z nich byla označovaná jako „Kasárna bednářská“, protože zahrnovala pět místností pro zhruba 150 bednářů. Pracovníků sklepů a spilek bylo na 110 a celkem tehdy pracovalo v pivovaru kolem 600 osob. *„V šalandách bydleli hlavně svobodní zaměstnanci pivovaru nebo ti, co pocházeli z daleka. Pracovníci, kteří byli ženatí a měli rodiny, obvykle chodili přespávat domů,“* upřesňuje Rudolf Šlehofer. Na pořádek, čistotu, větrání, ale i dobré vztahy na šalandách vždy dohlížel velitel šalandy.

Tradice šaland a jejich využívání pivovarskými zaměstnanci po práci se v plzeňském pivovaru udržela až do přelomu 80. a 90. let 20. století. *„Do sklepácké šalandy se každý večer nosilo pivo v 25litrovém keramickém džbánu – a to už byla pořádná tíha, anebo v měděných mázkách, které vyráběli přímo zdejší pivovarští mědikovci. Ostatně i dnes naši sklepmistři hostům v šalandách nosí pivo v třílitrových kovových mázech. A když říkám pivo, mám na mysli skutečnou raritu. V šalandách si totiž můžete vychutnat nefiltrované a nepasterizované pivo Pilsner Urquell, které kvasí v dubových kádích a dozrává v dřevěných ležáckých sudech. Pivo zde není zbaveno kvasnic, které mu dodávají jeho nezaměnitelnou chuť,“* popisuje Rudolf Šlehofer.

Novodobé šalandy si lze v plzeňském pivovaru dnes pronajmout, ať už pro firemní akce, rodinné oslavy, či přátelská setkání. Pivovar nabízí malou šalandu s kapacitou 24 osob a velkou, která pojme až 50 hostů. Autentickou atmosféru zde dotváří historické fotografie pivovaru a bednářské nářadí, které se užívalo při výrobě dřevěných sudů. K příjemnému posezení s konzumací nefiltrovaného plzeňského ležáku si lze objednat pivovarský guláš, řízečky, vepřové koleno, hovězí tatarák nebo studenou selekci farmářských uzenin a sýrů. (Více informací: https://www.prazdrojvisit.cz/cs/experiences/posezeni-na-salande)

Poznámka pro editory:

- *Plzeňský Prazdroj nabízí k pronájmu také další prostory – vnitřní i venkovní, historické i moderní, s flexibilní kapacitou od komorních akcí až po koncerty na nádvoří pivovaru. Jedinečným bonusem je nejen světoznámé pivo, ale také prvotřídní gastronomické služby – jídlo na všechny akce a do všech prostorů dodává zdejší Hospoda Na Spilce, která se v roce 2025 dostala do prestižního výběru MICHELIN Guide, je také součástí gastronomického průvodce Gault & Millau a ročenky Nejlepší restaurace.*
- *S exportem do zhruba 50 zemí celého světa je Plzeňský Prazdroj lídrem mezi výrobci piva v regionu a největším exportérem českého piva.*
- *Plzeňský Prazdroj získal v roce 2025 v žebříčku aliance Byznys pro společnost TOP Odpovědná firma druhé místo v hlavní kategorii „TOP odpovědná velká firma“ a také první místo v oborové kategorii „TOP odpovědná firma v oblasti reportingu“ nebo druhé místo v kategorii „TOP odpovědná firma: Komunikace pro udržitelnost“.*
- *Do Plzeňského Prazdroje v roce 2025 zavítalo více než 530 tisíc lidí. Přímo do areálu plzeňského pivovaru zamířilo přes 460 tisíc návštěvníků. Kromě vlastních prohlídkových tras Pilsner Urquell, Gambrinus a Elektrárna nabízí pivovar turistům řadu dalších zážitků, mimo jiné školu čepování, akce, které se konají na nádvoří pivovaru nebo návštěvu Hospody Na Spilce. Právě ta si loni vysloužila zápis do prestižního průvodce Michelin Guide. Prazdroj v Plzni provozuje i Pivovarské muzeum a Plzeňské historické podzemí, kterými loni prošlo přes 67 tisíc lidí, což je druhý nejlepší výsledek od zpřístupnění těchto prostor v roce 1985.*

https://www.prazdroj.cz/novodobe-salandy-v-srdci-plzenskeho-pivovaru-slavi-20-let